

Gouden Zwaluw 2016

concept

Sinds 2011 reikt de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap de prijs De Gouden Zwaluw uit aan personen of organisaties die zich verdienstelijk hebben gemaakt om de natuur in de straat, wijk of stad te bevorderen. Elk jaar worden drie projecten met deze prijs beloond. Projecten die uitnodigen om het concept uit te breiden en elders toe te passen, projecten die zodoende een iconuitstraling behalen.

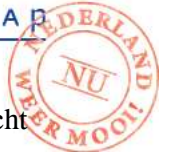
de Gouden Zwaluw

De Gouden Zwaluw is een bronzen beeltenis van de gierzwaluw, gemaakt door de kunstenaar Frans van Hintum.

Tijdens de uitreiking in 2011 is tevens aandacht besteed aan onze campagne 'Natuur in de straat'. Deze campagne brengt, behalve een boek vol ideeën die reeds in de praktijk worden gebracht, ook een actieplan met zich mee om te zorgen dat de incidentele goede voorbeelden structureel worden nagevolgd.

De Gouden Zwaluw is eerder uitgereikt aan:

- **Beecollective** voor de duurzame ontwikkeling van het bijenkasteel, en het betrekken van burgers en scholen bij dit initiatief, waarmee de aandacht gevestigd wordt op het belang van de bij voor onze leefomgeving.
- Het project **Blik onder water in Leiden** van Aaf Verkade, voor de tomeloze inzet om de grachten van Leiden bij een breed publiek onder de aandacht te brengen, ze op te schonen, en aandacht te vragen voor de daarin levende flora en fauna.
- **Eneco** voor de realisatie van hun kantoor in Rotterdam Alexander. Dat met recht het groenste gebouw van 2011 van Nederland genoemd kan worden.
- **Frans en Yvonne Gielissen**, samen met tuin- en landschapsontwerpster Maik van Lommel voor hun tuinreservaat. De make-over van de totaal versteende tuin van Frans en Yvonne tot een groene oase, is een prachtig voorbeeld van het Tuinreservatenproject van VARA's Vroege Vogels.
- **Gemeente Rotterdam** voor het vergroenen van schoolpleinen in de krachtwijken waardoor kinderen ongedwongen en spelenderwijs weer in contact komen met de natuur.
- **Gierzwaluwwerkgroep Oisterwijk** voor de ontwikkeling en creatie van de biodiversiteitstoren met belangrijke natuur- en educatieve waarden.
- **IVN Veenendaal-Rhenen** voor het project 'Groene Stapstenen', waarbij bewoners van nieuwbouwwijken worden gestimuleerd een bijdrage te leveren aan de verhoging van de natuurwaarden in hun wijk, waardoor groene natuurlijke linten worden gevormd.
- De bewoners van de **Johannieterhof** te Nijmegen voor het nemen van initiatief, het geven van een originele invulling en het dragen van verantwoordelijkheid voor het groen in de eigen buurt.
- **Marjo van der Lelie** voor haar tomeloze inzet om de gierzwaluw in oude en nieuwe stadswijken van Amersfoort te huisvesten.

- **Met U – Stadsnatuurprojecten** voor de niet aflatende, vindingrijke wijze waarop men aandacht vraagt voor de stadsnatuur en telkens weer kansen weet te benutten om haar in Eindhoven te vestigen; in, om en tussen de mensen.
- **NatuurSpeelLeerTuin Zijtaart** voor het op speelse wijze, door spel en ervaring, onder de aandacht brengen van de natuur, en het zelf verbouwen van voedsel bij jonge mensen; onze toekomst.
- **Oeverzwaluwenwand Landgoed Driessen** voor de vriendelijke opmerkzaamheid, omgezet in zorg en daden om de oeverzwaluwen in bouwplan 'landgoed Driessen' een duurzame veilige oeverwand te bieden waar deze in kolonies broedende vogels kunnen leven en nestelen.
- Het project **'t Schonste Stròtje** van Stichting OpGroeneVoet voor de verfraaiing van de directe woonomgeving met groene en bloemrijke geveltuinen, zo een bijdrage leverend aan het woongenot en de trots en eigenwaarde van de bewoners.
- Het project **Slechtvalken in Eindhoven** van Werkgroep slechtvalken in Eindhoven, voor de zeer deskundige inzet en advisering bij de terugkeer van de slechtvalk in de lichtstad.
- **Speelhof Hoogerzael** in Middelburg voor de creatie en het beheer van een natuurlijke speeltuin waar kinderen kunnen spelen met water, grond, het verbouwen en bereiden van voedsel.

kandidaten gezocht

Voor 2016 is onze organisatie zoekende naar projecten die voor deze prijs in aanmerkingen komen, projecten die recent gerealiseerd zijn of al in de uitvoerende fase zijn. De uitreiking zal op donderdag 9 juni 2016 plaatsvinden.

aanmeldprocedure

voorwaarden

Voor 2016 is onze organisatie zoekende naar projecten die voor de Gouden Zwaluw in aanmerkingen komen, projecten die recent gerealiseerd zijn of al in de uitvoerende fase zijn.

In aanmerking komen: Personen of organisaties die zich verdienstelijk hebben gemaakt om de natuur in de straat, wijk of stad te bevorderen. Projecten die uitnodigen om het concept uit te breiden en elders toe te passen, projecten die zodoende een icoonuitstraling behalen.

kandidaten aanmelden

Indien u één of meer kandidaten wilt voordragen dan ontvangt onze organisatie graag voor 7 maart een projectomschrijving met daarin een korte omschrijving van:

- Hoe dit initiatief ontstaan is
- Hoe het project tot stand is gekomen
- De behaalde resultaten, indien mogelijk inclusief beeldmateriaal
- De betrokken personen:
  - Het aanspreekpunt, inclusief contactgegevens

- De samenwerkingspartners, inclusief vermelding van hun rol in dit project

Wij ontvangen de projectomschrijving bij voorkeur digitaal via rdiemer@nederlandscultuurlandschap.nl. Als u uw projectomschrijving liever op papier aanlevert dan kan dit verzonden worden aan Vereniging Nederlands Cultuurlandschap, t.a.v. Rhea Diemer, Rijksweg 174, 6573 DG in Beek-Ubbergen.

procedure

Vereniging Nederlands Cultuurlandschap zal in april de verschillende voorgedragen projecten beoordelen op basis van de verstrekte informatie. Indien onze organisatie dit nodig acht zal aanvullende informatie opgevraagd worden en/of een projectbezoek plaatsvinden. Alle kandidaten worden eind april op de hoogte gesteld van de nominaties. Over de uitkomst van de selectie kan niet worden gecorrespondeerd.

contact

Mocht u nog vragen of opmerkingen hebben dan is Rhea Diemer hiervoor bereikbaar via het bovengenoemde e-mailadres en telefonisch op 024 – 684 22 94.

FAQ

- Moet het project door derden voorgedragen worden, of mag ook een eigen project ingediend worden?

Projecten mogen zowel door derden voorgedragen worden, als ook door de 'eigenaar' ingediend worden. Dit maakt geen verschil voor de beoordeling van het project.

- Wij werken aan de ontwikkeling van een groen project. Mogen we het conceptplan voordragen voor de Gouden Zwaluw?

Projecten dienen zich ten minste in de uitvoerende fase te bevinden om in aanmerking te komen voor de Gouden Zwaluw. Projecten die nog niet opgestart zijn worden niet in behandeling genomen. Er bestaat natuurlijk altijd de mogelijkheid om het project een volgend jaar alsnog in te dienen, zodra deze opgestart is.

- Vorig jaar hebben we ons project ingediend voor de Gouden Mispel, mogen we deze nogmaals indienen?

Projecten kunnen geen meerdere Gouden Zwaluwen winnen; "Eén maal een Zwaluw, altijd een Zwaluw." Een opnieuw ingediend project wordt alleen in behandeling genomen als het aantoonbaar betere resultaten heeft behaald dan in het voorgaande jaar.

- Aan wat voor een soort projecten moet ik denken met betrekking tot de Gouden Zwaluw? Ter voorbeeld van goede (en minder goede) projecten staan op de volgende pagina's enkele voorbeeldprojecten en checklists.

voorbeeldprojecten

- Bewoners hebben in samenwerking met de gemeente een gemeenteplantsoen opnieuw ingericht als buurttuin en deze in beheer genomen. Er zijn door de dierenopvang enkele egels uitgezet en de tuin trekt natuurlijk veel vogels en andere dieren aan. Het resultaat is een uitnodigend stukje groen in de binnenstad waar niet alleen bewoners maar ook bezoekers van de stad van kunnen genieten.

goed project opgestart natuur bevorderd stedelijk gebied voorbeeldfunctie

- Onze middelbare school werkt samen met boeren in de regio, om leerlingen kennis te laten maken met het boerenland en alle planten en dieren die hierin voorkomen. Tijdens lessen wordt de uitgebreide biodiversiteit behandeld, en op velddagen werken leerlingen met vrijwilligers van een natuurorganisatie aan het onderhoud van o.a. heggen en knotbomen.

voldoet niet project opgestart natuur bevorderd stedelijk gebied voorbeeldfunctie

Dit project komt niet in aanmerking voor de Gouden Zwaluw omdat het zich richt op het buitengebied. Wel kan dit project in aanmerking komen voor de Gouden Mispel.

- Onze natuurorganisatie werkt samen met een projectontwikkelaar om in een nieuw te bouwen wijk bewoners direct te betrekken bij de natuur in de wijk: Er wordt een campagne gevoerd en bewoners worden geadviseerd hoe ze hun tuin natuurvriendelijk moeten inrichten.

goed project opgestart natuur bevorderd stedelijk gebied voorbeeldfunctie

- Onze natuurorganisatie werkt samen met de gemeente met als doel de natuur in de gemeente te beschermen. Hiervoor beheren wij o.a. boomgaarden, bossen en bomenlanen. Dit werk wordt uitgevoerd door o.a. vrijwilligers, arbeidsgehandicapten en leerlingen die een maatschappelijke stage bij ons volgen.

voldoet niet project opgestart natuur bevorderd stedelijk gebied voorbeeldfunctie

- Imkers en ontwerpers werken samen met de gemeente, bedrijven en inwoners om het houden van bijen in het stedelijke gebied te stimuleren. Vanuit dit initiatief is het ontwerp en de uitvoering van een bijenkasteel met omliggende tuin in het centrum van de gemeente ontstaan.

goed project opgestart natuur bevorderd stedelijk gebied voorbeeldfunctie

- Een lokaal landgoed heeft een lespakket samen gesteld voor basisscholen. Klassen worden op het landgoed ontvangen en de kinderen leren zo de geschiedenis, de natuur en het cultuurlandschap van de regio te waarderen.

voldoet niet project opgestart natuur bevorderd stedelijk gebied voorbeeldfunctie

- Meneer en mevrouw Modaal hebben samen met de tuinarchitect hun versteende tuin omgetoverd tot een groene oase, het is een toonvoorbeeld geworden voor het Tuinreservatenproject.

goed project opgestart natuur bevorderd stedelijk gebied voorbeeldfunctie

- Het grondwinningsbedrijf in onze regio werkt samen met vrijwilligers en lokale natuurorganisaties om grondwinningsgebieden optimaal in te richten, gericht op een zo hoge natuur- en landschapskwaliteit. Daarnaast wordt ook aandacht besteed aan recreatie en educatie.

voldoet niet project opgestart natuur bevordert stedelijk gebied voorbeeldfunctie

- Onze gemeente heeft haar gebouwen ‘vergroend’ en motiveert bewoners hetzelfde te doen: Er zijn groene daken en gevels aangebracht op openbare gebouwen, ook zijn hier o.a. zonnepanelen geplaatst. Daarnaast heeft de gemeente een campagne en subsidieregeling opgestart zodat bewoners hun huizen ook kunnen vergroenen.

goed project opgestart natuur bevordert stedelijk gebied voorbeeldfunctie

- Een stichting in onze gemeente heeft het initiatief genomen en de financiering gerealiseerd om een bosperceel te herinrichten, met als doel de recreatieve waarde en de biodiversiteit te verhogen. Het project is succesvol afgerond: de stichting heeft het gebied in beheer genomen, er worden meer verschillende dier- en plantensoorten waargenomen en het gebied trekt beduidend meer bezoekers.

voldoet niet project opgestart natuur bevordert stedelijk gebied voorbeeldfunctie

- Mevrouw modaal heeft zich ingezet om in samenwerking met projectontwikkelaars, gemeente en bewoners nestmogelijkheden voor de gierzwaluw in de gemeente te creëren.

goed project opgestart natuur bevordert stedelijk gebied voorbeeldfunctie

- Diverse lokale organisaties werken samen in een stuurgroep om groene projecten in de regio uit te voeren.

voldoet niet project opgestart natuur bevordert stedelijk gebied voorbeeldfunctie

Dit project kan niet in behandeling worden genomen omdat informatie over de projecten en eventuele resultaten ontbreekt.

- De gemeente heeft braakliggende terreinen tijdelijk beschikbaar gesteld aan bewoners, scholen en andere maatschappelijke organisaties in het gebied. Deze mensen/organisaties mogen hier moestuinen aanleggen. Dit zorgt niet alleen voor een groene omgeving maar ook voor meer sociale interactie: schoolkinderen ervaren hoe planten groeien en kunnen letterlijk de vruchten plukken, omwonenden treffen elkaar in de tuinen, en vrijwilligers kweken groentes voor de voedselbank.

goed project opgestart natuur bevordert stedelijk gebied voorbeeldfunctie